

RIGSPOLITICHEFEN

**Situationsrapport om organiseret
kriminalitet i Danmark i 2001**

KØBENHAVN – JUNI 2002

Indholdsfortegnelse

Resume.....	3
1. Indledning.....	5
2. Metode.....	6
3. Organiseret kriminalitet	7
3.1 Persongrupper involveret i organiseret kriminalitet	7
3.1.1 Europa	7
3.1.2 Asien	10
3.1.3 Afrika	10
3.1.4 Amerika.....	10
3.2 Kriminelle handlinger begået af persongrupper.....	11
3.2.1 Narkotika	11
3.2.2 Svig	16
3.2.3 Forfalskning	16
3.2.4 Væbnet røveri	17
3.2.5 Kidnapning	17
3.2.6 Afpresning	17
3.2.7 Biltyverier	17
3.2.8 "Hit-and-run"-tyverier	17
3.2.9 Andre former for tyveri/hæleri.....	17
3.2.10 Ulovlig handel med skydevåben	18
3.2.11 Menneskesmugling	18
3.2.12 Menneskehandel og prostitution.....	18
3.2.13 Børnepornografi	18
3.2.14 IT-kriminalitet.....	19
3.2.15 Miljøforbrydelser	19
3.2.16 Cigarettsmugling	20
3.3 Ressourcer	20
3.4 Voldsanvendelse	20
3.5 Anvendelse af indflydelse	20
3.6 Hvidvaskning af penge	20
4. Steder og områder for den kriminelle aktivitet	21
5. Retshåndhævelse	22
5.1 Nationalt	22
5.2 Internationalt	22
6. Konklusioner	23
6.1 Vurdering af truslen fra organiseret kriminalitet.....	23
6.2 Tendenser	23
6.3 Prognoser	23
Bilag 1: Organiseret kriminalitets karakteristika	24

Resume

Rapporten er udarbejdet som dansk bidrag til en samlet rapport om organiseret kriminalitet i EU i 2001.

Rapporten tilstræber at give et objektive billede af kriminalitetssituationen, men er behæftet med en vis usikkerhed.

Rapportens konklusion og status ultimo 2001/primus 2002 for så vidt angår kriminalitet, der lever op til EU-kriterierne for organiseret kriminalitet eller tangerer disse, er følgende:

I 2001 blev der begået organiseret kriminalitet i Danmark, men den organiserede kriminalitet var på et relativt beskedent niveau, og der findes – når der bortses fra rockerkriminaliteten - alene få indikationer på, at internationalt kendte forbryderorganisationer har et egentligt fodfæste i Danmark.

Rockerkriminaliteten, der i omfang og karakter er særdeles omfattende og alvorlig, udgør et markant samfundsproblem. Rockerkriminaliteten i Danmark var også i 2001 domineret af personer med relationer til Hells Angels og Bandidos. Rockergruppernes involvering i mangesidet kriminalitet understreges af, at et betydeligt antal rockerrelaterede personer i løbet af 2001 var frihedsberøvede som enten varetægtsarrestanter eller strafafsonere.

Rockermiljøet er undergivet systematisk politimæssig monitoring, således at politiet har et forholdsvis indgående kendskab til miljøet. Det er imidlertid i øvrigt vanskeligt at skønne over antallet af personer eller grupper involveret i kriminalitet, der har tilsnit af eller tangerer organiseret kriminalitet.

Det er en tydelig tendens, at den alvorligere kriminalitet bliver stadig mere efterforskningsmæssig kompliceret, idet den i stigende omfang udøves på baggrund af nøje planlægning og af flere gerningsmænd (herunder ved "stedfortrædere", der presses ud i kriminalitet ved trusler m.v.), ligesom kriminaliteten ofte er grænseoverskridende og udføres under anvendelse af IT.

Gadebander blev i 2001 primært konstateret i landets større byer, men gadebandelignende grupperinger blev også konstateret i mindre byer. Gadebandernes medlemmer er typisk drenge/unge mænd med ikke-dansk etnisk baggrund. I stadig større omfang var personer relateret til gadebander og gadebandelignende grupperinger involveret i bl.a. hashhandel, men også mere alvorlig kriminalitet er de seneste år blevet begået af personer fra gadebandemiljøet.

Egentlig narkotikaproduktion sker kun i yderst begrænset omfang i Danmark, men narkotikasmugling og forhandling udgjorde i 2001 – i lighed med tidligere år – et betydeligt kriminalitetsmæssigt problem. Organiseret, grænseoverskridende kriminalitet udøvedes bl.a. i relation til hash, heroin, kokain og syntetiske stoffer, herunder særligt amfetamin og ecstasy. Gennem de senere år er konstateret en væsentlig stigning i antallet af såkaldte "hash-klubber", navnlig i København, der i vid udstrækning styres af personer tilknyttet gadebandemiljøet, men via ny lovgivning er der givet politiet nye muligheder for at skride ind over for bl.a. "hashklubber".

SITUATIONSRAPPORT OM ORGANISERET KRIMINALITET I DANMARK I 2001

Økonomisk kriminalitet, herunder afgiftsunddragelser i relation til EU, udgjorde også i 2001 et alvorligt samfundsmæssigt problem.

Flere steder er der fundet udstyr til udarbejdelse af falske pas og andre identitetspapirer. Arbejdet er udført ved hjælp af computere og andet udstyr i form af scannere og lamineringsmaskiner.

En stor andel af de asylsøgere, der kom til Danmark i 2001, ankom illegalt og med bistand fra kriminelle netværk.

Den politimæssige indsats mod handel med mennesker i forbindelse med udnyttelse til prostitution blev tillagt øget prioritet i 2001, og den styrkede danske politimæssige indsats mod kvindehandel resulterede i flere sager, hvor det viste sig, at kvinder, dels fra Baltikum (særligt Letland), dels fra Asien (særligt Thailand), blev udnyttet i forbindelse med prostitution og i tilknytning hertil måtte betale anselige beløb til bagmændene.

Hovedparten af børnepornografisagerne i Danmark angik også i 2001 besiddelse af børnepornografisk materiale, hvor gerningsmænd havde hentet billeder ned fra Internettet. Der dukkede således også i 2001 nyt børnepornografisk materiale op, især på Internettet, og billedernes indhold forekom stadig grovere og mere voldelige. Området er tillagt øget politimæssig prioritet, hvilket - sammenholdt med at det internationale politisamarbejde vurderes at være blevet veludviklet - har medført, at opdagelsesrisikoen formodes øget.

Informationsteknologi sås i 2001 i stigende omfang at indgå som et væsentligt element i en lang række tilfælde af alvorlig kriminalitet. Denne tendens ventes at fortsætte.

Smugling af højt beskattede varer, særligt cigaretter, blev i væsentlig grad udført af danskere, men også af litauere, som i et vist omfang samarbejdede med polske og danske kriminelle.

Det er ikke muligt mere præcist at estimere den omsætning eller profit, der blev genereret som følge af organiseret kriminalitet i 2001. Profitten skønnes imidlertid at være stor, idet fortjenesten som regel blev skabt inden for områder, hvor legal virksomhed er behæftet med ikke ubetydelige skatter og afgifter, eller inden for områder, som direkte er ulovlige.

Der var i 2001 fortsat ingen tegn på, at organiseret kriminalitet kunne sættes i forbindelse med indflydelse på den offentlige forvaltning, retshåndhævelsesmyndighederne eller politiske kredse.

Langt den overvejende andel af organiseret kriminalitet i Danmark foregik i 2001 i de større bymæssige områder. Danmark fungerede som tidligere i et vist omfang som transitland i forbindelse med kriminalitet, ikke mindst i forbindelse med smugling af mennesker, narkotika m.v. til primært Sverige og Norge.

1. Indledning

Denne situationsrapport er udarbejdet af Rigspolitiet i samarbejde med landets politikredse med udgangspunkt i de fastsatte EU-retningslinier for organiseret kriminalitet. Rapporten udgør det danske bidrag til den samlede EU-situationsrapport om organiseret kriminalitet i 2001.

Rapporten beskriver således primært forholdene i Danmark. I et vist omfang er oplysningerne sat i international sammenhæng. Dette gælder særligt i relation til narkotikakriminalitet, hvor kriminaliteten i sin natur er international, da narkotika kun i yderst begrænset omfang produceres i Danmark.

Redegørelsen beskriver situationen i 2001 og identificerer tendenser i kriminaliteten samt angiver trusselsniveauet ultimo 2001/primo 2002. Endvidere indeholder rapporten en prognose for, hvorledes kriminaliteten forventes at udvikle sig.

Det er således rapportens formål at beskrive det aktuelle og fremtidige kriminalitetsmæssige trusselsbillede, således som det tegner sig fra et politimæssigt synspunkt.

2. Metode

Redegørelsen er i videst muligt omfang udarbejdet og struktureret i overensstemmelse med internationale normer, herunder særligt de af Europol anvendte principper for kriminalitetsanalyse og EU-retningslinierne for udarbejdelse af årsrapporter om organiseret kriminalitet.

Begrebet "organiseret kriminalitet" er ikke lovmæssigt defineret i Danmark. Dog indeholder den danske straffelov bl.a. bestemmelser om gerningsmænd, der virker i for-
ening.

Ved afgrænsningen af persongrupper og kriminalitetsformer, som er omfattet af denne rapport, er EU-kriterierne for organiseret kriminalitet lagt til grund. Kriterierne fremgår af denne rapport's bilag 1.

Rapporten beskriver på denne baggrund dels en række kriminelle grupperinger, dels en række kriminalitetsformer, der tilsammen udgør eller tangerer den egentlige organiserede kriminalitet i Danmark.

Rapporten er overvejende udarbejdet på baggrund af oplysninger modtaget fra landets politikredse samt Rigspolitiets operative bistandsenheder og udenlandske samarbejdspartnere. Dataindsamlingen blev afsluttet i foråret 2002.

Rapporten tilstræber at give et objektive billede af kriminalitetssituationen. Vurderinger og konklusioner bygger i videst muligt omfang på objektive data, herunder domsforhandlede straffesager, der er endeligt afgjort. Imidlertid har rapportens formål nødvendiggjort, at der i et vist omfang er anvendt oplysninger af ikke-dokumenterbar art, herunder vurderinger foretaget af polititjenestemænd, der er eller har været involveret i efterforskning af sager af de omhandlede kriminalitetsformer. Validiteten af ikke-dokumenterbare oplysninger er i sagens natur vanskelig at vurdere, men der er ved anvendelsen af ikke-dokumenterbare oplysninger foretaget en grundig kvalitativ vurdering. Inddragelsen af ikke-dokumenterbare oplysninger bevirker, at rapportens vurderinger og konklusioner er behæftet med en vis usikkerhed.

Udarbejdelsen har endvidere været vanskeliggjort af, at dansk politis monitoring af kriminalitet varierer mellem de forskellige kriminalitetsområder. Oplysningsgrundlaget, herunder forholdet mellem objektive data og oplysninger, der ikke umiddelbart kan dokumenteres, er derfor ikke ens for alle kriminalitetsområder.

3. Organiseret kriminalitet

3.1 Persongrupper involveret i organiseret kriminalitet

Udgangspunktet for beskrivelsen af personer eller grupper, der deltager i den organiserede kriminalitet, er - i overensstemmelse med de fastsatte EU-retningslinier for rapportens udarbejdelse - de pågældendes etniske baggrund og som udgangspunkt ikke deres statsborgerskab. Endvidere er der fokuseret på kriminalitetens karakter og omfang.

3.1.1 Europa

Danskere

Personer med dansk etnisk baggrund var i 2001 involveret i et bredt og varieret spektrum af organiseret kriminalitet, eksempelvis narkotikakriminalitet, økonomisk kriminalitet og smugling af høj beskattede varer. Rockergrupper og - til en vis grad - gadebander påkaldte sig særlig opmærksomhed i relation til organiseret kriminalitet og kriminalitet, der tangerer kriterierne for organiseret kriminalitet, jf. nedenstående.

Rockergrupper

Rockerkriminalitet er en af de kriminalitetsformer, som er undergivet systematisk politimæssig monitoring, og rockerkriminaliteten er et af de områder, hvor monitoringen er bedst udbygget. Den systematiske politimæssige monitoring medfører, at alle relevante informationer indsamles og analyseres af politiet. Som følge heraf har politiet et forholdsvis udbygget kendskab til rockermiljøet i Danmark.

Rockermiljøet i Danmark domineres af Hells Angels og Bandidos. Der foreligger oplysninger om, at Hells Angels og Bandidos har foretaget en form for geografisk opdeling mellem grupperne.

Begge grupperinger har støttegrupper. Hells Angels' støttegrupper er organiseret under navnet Red & White Support Crew, mens Bandidos' støttegrupper er organiseret under navnet Support X Team.

Antallet af medlemmer i de to "moder"-organisationer er holdt forholdsvis konstant gennem de seneste år og ligger på et niveau, der betyder, at grupperne er nogenlunde lige store. Det er samtidigt tydeligt, at støttegrupperne i omfang og medlemstal er steget gennem de seneste år.

Generelt kan støttegrupperne beskrives som bestående af unge mænd, der typisk ønsker at opnå en fast tilknytning til henholdsvis Hells Angels og Bandidos. For at opnå denne status går de til hånd, bl.a. ved at fungere som vagter ved diverse arrangementer, men også ved i betydeligt omfang at varetage den konkrete udførelse af kriminelle handlinger.

På baggrund af et dansk initiativ blev der i midten af 1990'erne udarbejdet en rapport af Europol Drugs Unit (den daværende forløber for Europol), som påviste, at rockerkriminaliteten opfylder EU-kriterierne for organiseret kriminalitet. Det har siden fremgået af EU's årsrapporter om organiseret kriminalitet, at "Outlaw Motorcykle Gangs" er

en kilde til organiseret kriminalitet. Dette gælder efter dansk politis opfattelse også for rockermiljøet i Danmark.

Personer med relation til rockermiljøet i Danmark er således involveret i alle former for profitgivende kriminalitet, herunder bl.a. narkotikakriminalitet, smugling af kontrabande, tyveri, bedrageri og afpresning. Kriminaliteten udøves i vidt omfang under bevidst udnyttelse af den voldsaura, som omgiver rocker-miljøet. Den seneste udvikling inden for rockerkriminaliteten viser en stadig øget anvendelse af "stedfortræderkriminalitet", hvor personer, der ikke eller kun perifert har tilknytning til rockermiljøet, tvinges til at begå kriminalitet og aflevere (hoved-parten af) udbyttet til rockerrelaterede personer. Der ses i denne forbindelse således i stigende omfang eksempler på røverier, kreditsvindler, indbrud o.l., der begås på vegne af personer tilknyttet rockermiljøet.

I 2001 var et meget stort og stigende antal personer med tilknytning til Hells Angels og Bandidos til stadighed frihedsberøvede som varetægtsarrestanter eller strafafsonere. Dette må dels anses som et tydeligt og objektive tegn på rockermiljøets kriminalitetsudøvelse, dels som resultatet af en målrettet politiindsats.

Den systematiske politimæssige monitorering af rockermiljøet giver gode forudsætninger for fremadrettet efterforskning af rockerkriminalitet. Blandt de frihedsberøvede rockerrelaterede personer er der flere, som anses for tilhørende de toneangivende kredse.

Der er generel enighed i politiet om, at den politimæssige indsats fremtidigt skal udøves endnu mere konsekvent og målrettet, bl.a. således at der tillige med størst mulige konsekvent gribes ind overfor mindre alvorlige overtrædelser af lovgivningen.

Den konsekvente indgriben overfor mindre alvorlige overtrædelser sker bl.a. med det sigte at opretholde sikkerhed, fred og orden, idet rockermiljøets fremtræden ofte medfører stor utryghed i lokalsamfundene.

På det seneste (primært 2002) har der været flere tiltag til intensiveret samarbejde mellem politiet, Told•Skat og de kommunale myndigheder. Dette samarbejde synes meget lovende, og det er i øvrigt et meget nyttigt bidrag, at en række kommuner og lokalsamfund har besluttet at tage del i indsatsen mod rockerkriminalitet.

Politiet har fortsat fokus på gruppernes indbyrdes relationer, herunder om disse påvirkes af magtkampe, som afvikles mellem gruppernes afdelinger i andre lande rundt om i verden. Situationen i andre lande ses ikke at have haft betydning for udviklingen i Danmark. Drab og voldsepisoder i det danske rockermiljø har i årets løb medført en skærpet monitorering, men der er ikke set indikationer på, at disse episoder har forværret forholdet mellem grupperne. Det kan bl.a. skyldes, at et drab formentlig var led i et internt opgør, mens et andet dødsfald tilsyneladende havde baggrund i et pludseligt opstået slagsmål mellem personer fra Hells Angels og en person relateret til Bandidos.

Indsatsen mod rockerkriminalitet danner model for den politimæssige indsats mod anden organiseret kriminalitet, som udspringer fra særlige miljøer. Det skal i denne forbindelse anføres, at enkelte bander, der ikke er en del af det traditionelle organiserede rockermiljø, i relation til opbygning, ledelse, kriminell adfærd og samarbejde med andre kriminelle grupperinger synes at udvikle sig i en retning, som kan sammenlignes med rockermiljøet.

Gadebander

Der blev i 2001 primært konstateret gadebander i landets større byer, men gadebandelignende grupperinger blev også konstateret i mindre byer. Gadebandernes medlemmer er typisk drenge/unge mænd med indvandrerbaggrund.

Gadebandemedlemmer var tidligere ofte involveret i relativt mindre alvorlig kriminalitet og anden utryghedsskabende adfærd. De seneste år er nogle gadebandemedlemmers kriminalitet imidlertid blevet grovere og mere organiseret. Således var personer fra gadebandemiljøet i 2001 involveret i bl.a. drabsforsøg, vold, trusler (inkasso og beskyttelsesforretninger), røverier fra banker og forretninger, hæleri, narkotikakriminalitet og overtrædelser af våbenloven.

Personer enten knyttet direkte til eller med relationer til gadebandemiljøet har tidligere via de såkaldte hashklubber angiveligt varetaget en del distribution af hash, men politiets indsats mod klubberne har betydet, at denne handel synes at være aftaget eller flyttet.

Kontakter mellem rockergrupper og gadebander er af særlig politimæssig interesse. I 2001 konstateredes både samarbejde om kriminelle aktiviteter og konfrontationer mellem miljøerne.

Personer fra EU-lande

Personer fra flere forskellige EU-lande stod ligeledes i 2001 sammen med danskere bag afgiftsunddragelser i relation til EU i form af momssvig ved "karruselvindl".

Derudover var borgere fra EU-lande bl.a. involveret i smuglerier, narkotikakriminalitet, bankrøverier og forfalskning af penge.

Baltere

Litauere blev også i 2001 sat i forbindelse med smugling af store mængder cigaretter med Danmark som endemål eller transitland. Desuden blev det konstateret, at litauere udøvede andre former for grov kriminalitet med berigelseshensigt i Danmark.

Estiske kriminelle kunne bl.a. sættes i forbindelse med alvorlige røverier mod banker.

Personer fra de baltiske lande kunne sættes i forbindelse med kvindehandel. Etniske russere synes særligt at indgå i denne kriminalitetsform.

Polakker

Det blev i flere tilfælde konstateret, at polakker havde forestået bl.a. rambutyverier og narkotikasmugleri, der enten kunne betegnes som organiseret kriminalitet, eller som tenderede dette begreb.

Russere

Russere var sjældent konkret synlige i de mere organiserede kriminelle aktiviteter i Danmark, men i nogle tilfælde formodes russere involveret i planlægning af kriminelle

aktiviteter rettet mod eller omfattende Danmark.

Albanere

Etniske albanere spillede – som det har været tilfældet de seneste år - en meget væsentlig rolle i organiseringen af indsmuglinger af heroin i 2001. Det antages, som det ligeledes var tilfældet i fjor, at albanere står bag en meget stor del af den heroin, der indsmugles til Norden.

De albanske grupper har etableret sig strategisk langs smuglerruterne fra Balkan via især Tjekkiet, Tyskland og Polen til Skandinavien. Dog synes forbindelsen mellem albanske grupper i Tjekkiet og Skandinavien at være vigende. Denne tendens skal ses i sammenhæng med gode efterforskningsmæssige resultater i 1999-2001. Efterforskningerne er primært udført i samarbejde mellem de skandinaviske lande og Tjekkiet.

Tyrkere

De tyrkiske kriminelle grupperinger er ofte klanstyrede grupper, men autonomt etablerede grupper findes ligeledes. Tyrkere var bl.a. involveret i relation til narkotikakriminalitet.

3.1.2 Asien

En betydelig del af det børnepornografiske materiale, som politiet stødte på i forbindelse med efterforskning, vurderes at stamme fra Fjernøsten.

En væsentlig andel af de kvinder, der konstateres i massageklinikker er rekrutteret i Thailand - ofte via andre thailandske kvinder med relation til prostitutionsmiljøet.

3.1.3 Afrika

I lighed med tidligere år forestod personer af marokkansk etnisk herkomst i 2001 hashkriminalitet.

Somaliere er konstateret involveret i smugling af det euforiserende stof khat. De smuglede mængder tyder på at være foretaget med distribution for øje.

I flere sager er der indikationer på, at vestafrikanere i et vist omfang er involveret i smugling af kokain.

3.1.4 Amerika

Nordamerikanere

Danmark vurderes ikke at være mål for nordamerikanske kriminelle personer eller grupper i særlig vidt omfang. Dansk politi er dog opmærksom på de særlige bånd, der findes til organiserede kriminelle grupper i kraft af rockergruppernes internationale struktur.

Sydamerikanere

Selv om der ikke findes konkrete informationer om, at sydamerikanske personer, grupper eller karteller er direkte aktive i den organiserede kriminalitet i Danmark, antages det, at sydamerikanere også i 2001 stod bag en del af forsyningen af kokain til det danske marked.

3.2 Kriminelle handlinger begået af persongrupper

3.2.1 Narkotika

Generelt

Den retshåndhævende indsats på narkotikaområdet retter sig primært mod at begrænse udbuddet af narkotika. Den efterforskningsmæssige indsats koncentrerer sig derfor primært mod indsmugling og forhandling af narkotika. Told•Skat spiller en væsentlig rolle i danske retshåndhævende indsats på narkotikaområdet. Det internationale samarbejde mellem de retshåndhævende myndigheder er endvidere af stor betydning, idet narkotikakriminaliteten i sin natur ofte er international. Det bemærkes i denne forbindelse, at narkotika kun fremstilles i Danmark i yderst begrænset omfang.

Syntetisk narkotika fremstilles af forskellige kemikalier, som den kemiske industri såvel med som uden licens forhandler både til andre virksomheder og til private. En kontrol med disse kemikalier er således nødvendig i indsatsen mod fremstilling og forhandling af syntetisk narkotika. Den nærmere kontrol med kemikalier, der typisk anvendes til fremstilling af syntetisk narkotika (de såkaldte prækursorer), udøves i samarbejde mellem Told•Skat og politiet. Kontrolreglerne bygger på et EU-direktiv.

Dopingmidler er i lighed med prækursorer ikke narkotika, men indsmugling og forhandling af dopingmidler kan dog have visse lighedstegn med narkotikaområdet, hvorfor dopingkriminalitet er medtaget i denne beskrivelse. Dopingkriminalitet er reguleret i en særlig lov om forbud mod visse dopingmidler.

Hash

Det væsentligste producentland af hash, der forefindes i Danmark, vurderes (fortsat) at være Marokko.

I 2001 er der i Danmark samlet beslaglagt 1.762,7 kg hash fordelt på 5.788 beslaglæggelser, hvilket er en nedgang i mængden i forhold til år 2000, hvor der blev beslaglagt 2.914,4 kg hash fordelt på 5.682 beslaglæggelser.

Nedgangen i mængden af beslaglagt hash kan bl.a. tilskrives det forhold, at der i flere efterforskninger har været et tæt internationalt politisamarbejde, hvor der sideløbende med den danske efterforskning er foregået efterforskning i udlandet. I flere af disse sager er der således foretaget beslag af hash i udlandet, hvor hashen menes at have været bestemt for Danmark. I alt er der i udlandet beslaglagt 1.011 kg hash, som menes at have været bestemt for Danmark. I år 2000 blev der alene beslaglagt 88 kg, hvor hashen menes at have været bestemt for Danmark.

Spanien og Holland er fortsat de vigtigste transitlande for smugling af hash til Danmark. I forbindelse med flere efterforskninger er det konstateret, at danske statsborgere har haft bopæl/opholdssted i disse lande, hvor de har haft tætte forbindelser til internationale kriminelle organisationer, som forestår smugling af hash.

Danmark menes stadig at spille en stor rolle i forbindelse med smugling af hash til de øvrige skandinaviske lande.

I forbindelse med smugling af større mængder hash (over 100 kg) benyttes ofte lastbil, mens personbil, tog, fly samt postforsendelser ofte benyttes i forbindelse med smugling af mindre mængder hash (under 100 kg).

Indsmugling af hash fra Østen er også kendt og sker ofte med såkaldte kuffertkurerer eller med postforsendelser, og der er da tale om relativt mindre kvanti. På trods af de mindre mængder og større udgifter til transport er det en god forretning at foretage disse indsmuglinger. Dette skyldes, at kvaliteten (højere THC-værdi) generelt er bedre, hvilket indbringer en højere pris end hash fra Marokko.

I sommeren 2001 vedtog Folketinget lov om forbud mod besøgende i bestemte lokaler, og med denne lovs særlige instrumenter iværksattes en øget indsats mod de såkaldte "hashklubber". Det lykkedes i den forbindelse at nedbringe antallet af kendte hashklubber.

"Gadeplansprisen" på hash ligger typisk på mellem 40 og 80 kr. pr. gram. Engrosprisen skønnes typisk at være mellem 12.000 – 15.000 kr. pr. kg. afhængig af kvantum og kvalitet.

Heroin

Langt den overvejende del af den beslaglagte mængde heroin i Danmark menes fortsat at stamme fra Sydvestasien.

De tidligere traditionelle ruter gennem Iran og Tyrkiet til Balkan-landene ser ud til at være under forandring, og i den forbindelse synes de sidste års tendens at fortsætte, således at mere nordgående ruter via de centralasiatiske stater Turkmenistan, Tadsjikistan, Usbekistan og Kasakhstan til primært Minsk i Hviderusland og Sct. Petersborg i Rusland i dag anvendes i større udstrækning end tidligere. Herfra smugles heroinen videre til de vesteuropæiske lande. De nye ruter synes dog ikke anvendt i forbindelse med smugling til Danmark i samme omfang som i forbindelse med smugling til andre vesteuropæiske lande.

Kriminelle netværk bestående af etniske albanere vurderes på baggrund af politiets oplysninger fortsat at være blandt de toneangivende i forbindelse med indsmugling af heroin til det danske heroinmarked. Der er dog indikationer på, at også andre grupperinger er involveret i smugling af heroin til Danmark. Især synes personer med pakistansk baggrund at stå bag indsmugling af især hvid heroin til Danmark.

I 2001 er der samlet beslaglagt 25,1 kg heroin i Danmark. Dette er en markant nedgang i forhold til 2000, hvor der samlet blev beslaglagt 32,08 kg. Dertil kommer, at et af beslagene i 2001 i sig selv udgjorde 14,6 kg heroin, som blev beslaglagt i København.

Der kan også konstateres en nedgang i antallet af beslag, idet der i 2001 var 1304 beslag i forhold til 1499 beslag i 2000.

Siden terrorangrebet i USA den 11. september 2001 og den efterfølgende udvikling i Afghanistan har der været mange spekulationer om prisudviklingen på heroinmarkedet. I de første par måneder efter terrorangrebet syntes priserne at være upåvirkede. Efterfølgende er heroinprisen imidlertid steget mærkbart. Primo 2002 er priserne på brun heroin i importleddet til Danmark steget med op til 40 %.

Den gennemsnitlige pris pr. gram heroin ved salg på "gadeplan" anslås til ca. 1.200 kr. for hvid heroin og 600 kr. for brun heroin. Der er dog betydelige afvigelser rundt i landet.

Kokain

De colombianske narkotikakarteller menes fortsat at stå for hovedparten af verdensproduktionen (ca. 80 %) af kokain. De amerikanske myndigheder har i de senere år foretaget en massiv indsats mod kokainsmugling til USA, hvilket vurderes at have været medvirkende til, at de colombianske producenter har opprioriteret det europæiske marked.

Kokainen sendes i meget store mængder (nogle gange op til mellem 3 og 10 tons) med skibe fra Sydamerika til Europa. Endvidere smugles der ved brug af flykurerer betydelige mængder kokain fra Sydamerika og Caribien til Europa. Kurererne bærer stoffet på kroppen, i præfabrikeret bagage eller indvortes og anvender ofte meget udviklede rejseruter med henblik på at besværliggøre myndighedernes afdækningsmuligheder.

Hos toldmyndighederne i Københavns internationale lufthavn i Kastrup blev der i 2001 i samarbejde med de svenske toldmyndigheder foretaget en del analyser (profilering) af rejsende på de såkaldte "risiko fly" – primært fly direkte fra eller med forbindelse til Sydamerika. Dette førte til i alt 9 beslaglæggelser på mellem 400 gram og 1,6 kilo kokain.

I 2001 blev der samlet beslaglagt 25,6 kilo kokain ved 815 beslag i Danmark. Året før blev der samlet beslaglagt ca. 35,9 kg ved 780 beslag. Ca. 14 kilo blev i løbet af 2001 beslaglagt i Københavns internationale lufthavn i Kastrup.

På trods af faldet i den samlede beslaglagte mængde kokain er det politiets opfattelse, at kokain er et narkotikum i fortsat udbredelse. Dette underbygges bl.a. af stigningen i antallet af beslag samt af sager i 2001, hvor primært kriminelle netværk bestående af personer med tilknytning til rockermiljøet og herboende udlændinge har organiseret indsmuglinger af kokain til Danmark. Sager indikerer ligeledes, at der omsættes og forbruges ikke ubetydelige mængder kokain, også i provinsen.

De senere års stigning i befolkningens rejseaktivitet sammenholdt med den teknologiske udvikling indenfor kommunikationsverdenen har endvidere ført til tættere kontakt og lettere adgang til opkøb og senere smugling af kokain. I flere sager i 2001 har endog mindre distributører haft direkte kontakt til bagmænd i Sydamerika, hvorefter flere kilo kokain er sendt til Danmark med flykurerer.

Kriminelle netværk af etniske albanere, der tidligere ensidigt har forestået smugling af brun heroin, har i nogle tilfælde opereret med smugling af kokain til såvel Danmark som flere andre nordiske lande.

Priserne er stabile med svagt faldende tendens. Den gennemsnitlige pris pr. gram ved salg på "gadeplan" anslås til ca. 700 kr. - dog med betydelige afvigelser rundt i landet.

Amfetamin

Den i Danmark beslaglagte amfetamin er primært produceret i Holland og Belgien, hvorfra stoffet smugles gennem Tyskland til Danmark. Der er dog også foretaget beslaglæggelser af større mængder amfetamin hidrørende fra Polen.

Smuglinger af amfetamin indenfor Europa sker typisk over land, hvor stoffet er gemt i personbiler, lastbiler, tog og busser.

I 2001 blev der samlet beslaglagt i alt 160,6 kg amfetamin fordelt på 954 beslag. I 2000 blev der samlet beslaglagt 57,1 kg amfetamin fordelt på 1152 beslaglæggelser. Den markant store forskel i den samlede beslaglagte mængde i 2000 og 2001 har bl.a. sammenhæng med flere store sager i 2001 med beslaglæggelser på henholdsvis 62 kg, 39 kg, 20 kg og 10 kg amfetamin. De 160,6 kg amfetamin udgør det største årsbeslag nogen sinde i Danmark. Hidtil største beslag var i 1999 med 119 kg. Set over 10 år har den beslaglagte mængde typisk været på ca. 25 kg pr. år.

De 62 kg beslaglagt amfetamin menes tiltænkt det norske narkotikamarked. De øvrige store beslag vurderes fortrinsvis at være bestemt for det danske narkotikamarked.

Efterforskningen i sager vedrørende amfetaminhandel og -smugling viser, at personer med tilknytning til rockermiljøet er involveret i betydeligt omfang.

Beslaglæggelser af amfetamin foretages i alle områder af landet, og det vurderes på baggrund af oplysninger fra landets politikredse, at amfetaminsalg nu også finder sted uden for de store byer.

Kvaliteten og prisen på amfetamin har i årets løb været varierende. Generelt ses amfetaminen at være af "god kvalitet" og således uden "giftige" stoffer. Prisen på amfetamin er dels afhængig af mængde, dels af amfetaminsulfatstyrken. Den gennemsnitlige styrke på amfetamin viser sig, jf. de retskemiske institutters "gadeplansundersøgelser", at variere fra år til år.

Den gennemsnitlige pris pr. gram amfetamin ved salg på "gadeplan" anslås til ca. 250 kr., dog med betydelige afvigelser rundt i landet.

Ecstasy

Europæisk ecstasy produceres fortsat både i Vest- og Østeuropa. Den i Danmark beslaglagte ecstasy er som i tidligere år primært fremstillet i Holland.

Der blev i år 2001 registreret 150.080 beslaglagte tabletter fordelt på 331 beslag. Dette er det hidtil største årsbeslag i Danmark af ecstasy. 107.753 tabletter blev beslaglagt i maj måned i Københavns lufthavn. Efterforskningen viste, at tabletterne var bestemt

for det amerikanske marked og alene skulle have transiteret Danmark. Til sammenligning beslaglagdes i 2000 21.608 tabletter fordelt på 444 beslag.

For at styrke den nationale overvågning af ecstasy besluttede Rigspolitiet og Sundhedsstyrelsen i sommeren 2000 at iværksætte et projekt, bl.a. med det formål at opnå viden om ecstasytabletters indhold og stofkoncentration samt eventuelle ændringer heri over tid. Politiet anvender projektet til at identificere mønstre og sammenhænge i kriminaliteten, således at der kan iværksættes målrettede efterforskninger mod de kriminelle netværk og organisationer, der står bag indsmugling og forhandling af ecstasy.

Situationen på det danske ecstasy-marked var i 2001, på trods af færre beslagsantal end i 2000, præget af markant større ecstasybeslag hvad angår mængde end tidligere. Indsmugling og distribution af ecstasy til og på det danske marked skønnes således i 2001 at være tiltaget i sammenligning med tidligere år. Skønnet dækker over geografiske forskelle, idet efterspørgslen på ecstasy i visse politikredse synes påvirket i nedadgående retning af de ecstasydødsfald, der fandt sted i 2000.

Generelt er det vurderingen, at det danske ecstasymarked i betydelig grad er præget af andre persongrupper end de, der traditionelt er fokuseret på i narkotikasammenhæng. Således ses et relativt stort antal sigtede og mistænkte i ecstasy-sammenhæng at være ukendte i politimæssige sammenhænge. Handel med ecstasy kan dog blandt andet også i vidt omfang relateres til personer med tilknytning til rockermiljøet.

Priserne på ecstasy udviser en faldende tendens. Således er prisen på "gadeplan" pr. tablet 50-125 kr. i forhold til 2000, hvor prisen lå på mellem 100-150 kr. De laveste priser findes i Nord- og Sønderjylland.

Andre former for syntetisk narkotika

Markedet for syntetisk narkotika er domineret af amfetamin og ecstasy, men også andre produkter synes i nogen grad at vinde indpas i det danske narkotikamiljø.

Kemikalieovervågning

Told•Skat og politiet har et velfungerende samarbejde vedrørende kontrol og samarbejde med kemikalievirksomhederne i Danmark i relation til virksomhedernes håndtering af de kemikalier, som er relevante i forbindelse med fremstilling og forarbejdning af narkotika.

Med blandt andet baggrund i dette samarbejde blev der foretaget efterforskninger som førte til afdækning af enkelte illegale laboratorier i Danmark.

Doping

Den internationale situation på dopingområdet er under udvikling i takt med, at markedet for disse præparater bliver stadig større. Forhandling og misbrug af doping finder sted både blandt professionelle sportsudøvere og i amatørsport samt i helsecentre.

Der blev i år 2001 foretaget i alt 260 beslaglæggelser af i alt 254.638 enheder dopingmidler. I 2000 blev der til Rigspolitiet indberettet 325 beslaglæggelser på i alt 133.874

enheder. De største antal beslag af dopingmidler gøres af toldvæsenet i forbindelse med indrejsekontrol og kontrol af postforsendelser.

Indsmugling og forhandling af præparaterne bliver i flere tilfælde foretaget af personer, der også har forbindelse til forhandling af narkotika, herunder bl.a. personer med tilknytning til rockermiljøet.

Udover en øget indsmugling af præparaterne er væksthormon i stadig stigende grad genstand for tyveri og illegal forhandling.

3.2.2 Svig

Investeringsbedrageri

Der er gennem de seneste år foretaget retsforfølgning i sager vedrørende investeringsbedrageri begået af såkaldte sidegadevekslerer i relation til meget store værdier.

Afgiftsunddragelser i relation til EU

Der er konstateret flere sager, hvor forskellige former for økonomisk kriminalitet har medført tab i relation til Fællesskabets finansielle interesser. Der samarbejdes bl.a. med OLAF om disse sagers opklaring.

Assurancesvig

Der er i 2001 sket efterforskning af en sag om omfattende assurancesvig i forbindelse med tyveri i Danmark af dyre personbiler, der blev ført til Tyskland og registreret på falske lettiske papirer. Efterfølgende blev bilerne solgt videre i andre europæiske lande. Der er formodning om, at bilerne blev brugt som betaling for narkotika.

3.2.3 Forfalskning

Der blev i 2001 registreret i alt 1.000 sager vedrørende falske penge mod 845 sager i 2000. 763 sager vedrørte dansk valuta (heraf 2 sager om mønter) med en samlet pålydende værdi på ca. DKR 1.900.000, mens 237 sager vedrørte udenlandsk valuta, heraf 109 sager vedrørende US\$.

Ud over Danmark har flere europæiske lande i et samarbejde med Europol været involveret i sager om pengefalsk vedrørende US\$. Kvaliteten af de falske dollarsedler, samt efterretninger og efterforskning, tegnede et billede af, at produktionen var relateret til organiseret kriminalitet, bl.a. begået af østeuropæere. I en række sager med falske dollarsedler har der været tale om personer fra Litauen, der har forsøgt at omveksle sedlerne.

I en rockerrelateret sag om narkohandel blev der bl.a. fundet meget vellignende falske danske pengesedler, der var udført med en ikke tidligere konstateret teknik.

Flere steder er der fundet udstyr til udarbejdelse af falske pas og andre identitetspapirer. Arbejdet er udført ved hjælp af computere og andet udstyr i form af scannere og lamineringsmaskiner og har hovedsagelig forsynet personer fra tredjelande med disse dokumenter. I nogle tilfælde er det konstateret, at personer forsynet med dokumenter-

ne har forsøgt at indrejse til bl.a. Holland og Storbritannien.

3.2.4 Væbnet røveri

Opgørelser over udviklingen i antallet af særlig farlige røverier i 2001 viser, at der i sammenligning med forrige år var en markant vækst i antallet af særligt farlige røverier mod primært offentlige kontorer, tankstationer og værditransporter.

I flere sager er det klarlagt, at personer fra rockermiljøet har truet andre (kriminelle) personer til at forøve grove røverier. Samtidig har udenlandske organiserede netværk været involveret i røverier mod banker, idet bl.a. franske og estiske statsborgere har udført væbnede røverier.

3.2.5 Kidnapning

Antallet af anmeldelser om ulovlige og kvalificerede frihedsberøvelser steg fra 13 i 1999 til 25 i 2000, men faldt i 2001 til 20. Ingen af frihedsberøvelserne kunne imidlertid bedømmes som værende led i organiseret kriminalitet.

3.2.6 Afpresning

I forbindelse med den generelle monitoring af kriminalitet foretaget af personer med tilknytning til rockergrupper blev det konstateret, at afpresning indgår som en del af rockerkriminaliteten. Antallet af anmeldelser steg fra 115 i 2000 til 145 i 2001.

3.2.7 Biltyverier

Det er ikke muligt med sikkerhed at estimere antallet af køretøjer, der stjæles i forbindelse med organiseret kriminalitet. Tidligere er det skønnet, at ca. 500 køretøjer om året bliver stjålet og derefter bragt til udlandet, men en ikke nærmere bestemt del af dette antal indgår i uorganiseret forsikringssvig. Politiet kom ikke i år 2001 i besiddelse af oplysninger, der gav anledning til at ændre dette skøn.

Særligt drejer tyverierne sig om dyrere biler, der transporteres til udlandet, eksempelvis Østeuropa.

3.2.8 "Hit-and-run"-tyverier

"Hit-and-run"-tyverier er i Danmark kendt under betegnelsen "rambuktyverier." I år 2001 fandt mange sådanne tyverier sted i det østlige og nordlige Jylland.

Der er flere indikationer på, at gerningsmændene skal søges henholdsvis hos personer med tilknytning til det danske rockermiljø og i polske kriminelle kredse.

3.2.9 Andre former for tyveri/hæleri

I et antal tilfælde forøvede en russisk statsborger omfattende tyverier fra pengeautomater, idet den pågældende anvendte kopierede kreditkort til at hæve penge. Den pågældende havde tæt forbindelse til det højreekstremistiske miljø i Danmark.

Ligeledes har der i 2001 været et stort antal kvalificerede indbrud på Sjælland, hvor der blev stjålet dyrt TV/HiFi-udstyr og andre værdifulde genstande. Efterforskningerne indikerer, at gerningsmændene havde relationer til rockermiljøet.

3.2.10 Ulovlig handel med skydevåben

Der findes ingen oplysninger om, at ulovlige handler med skydevåben i Danmark har været omfattet af de i bilag 1 nævnte kriterier for organiseret kriminalitet. Det blev dog fortsat konstateret, at rockergrupper samt visse gadebander var i besiddelse af våben i betydeligt omfang.

3.2.11 Menneskesmugling

De fleste organiserede menneskesmuglinger til Danmark foregik i 2001 over land via Tyskland, men der har dog ligeledes været anvendt fly til Københavns Lufthavn i Kastrup og Billund Lufthavn i Jylland.

Det er i en række tilfælde konstateret, at menneskesmuglernetværk har rådet over udstyr til fremstilling af falske pas, kørekort, kreditkort m.v.

Nogle menneskesmuglernetværk var tillige involveret i smugling af narkotika.

Der er tegn på, at især grupper fra det tidligere Jugoslavien er velorganiserede og arbejder i netværk både i Holland, Tyskland, Sverige og Danmark. Endvidere er der bl.a. set kinesiske grupper, der har anvendt Danmark som transitland i rejsen videre til Nordamerika.

3.2.12 Menneskehandel og prostitution

En særlig monitoringsmæssig indsats til bekæmpelse af handel med mennesker i forbindelse med udnyttelse til prostitution blev påbegyndt i år 2001.

Den forøgede danske politimæssige indsats mod kvindehandel resulterede i flere sager, hvor det viste sig, at kvinder, dels fra Baltikum (særligt Letland) og dels fra Asien (særligt Thailand), blev udnyttet i relation til prostitution og i den forbindelse måtte betale anselige beløb til bagmændene.

3.2.13 Børnepornografi

Der er i 2001 sigtet 90 personer i sager om børnepornografisk materiale. Heraf er de 32 sigtet for distribution og 58 for besiddelse.

Der dukkede i 2001 nyt børnepornografisk materiale op, især på Internettet, og billedernes forekom stadig grovere.

Den egentlige organiserede produktion af børnepornografisk materiale antages primært at have fundet sted i Østeuropa og Asien. Der synes at være en stigning i misbrug af europæisk udseende børn. En del af billederne er konstateret at være produceret i Baltikum, Rusland og USA.

I enkelte tilfælde er der i Danmark produceret børnepornografiske billeder, der er di-

stribueret via Internet til personer i flere lande. Dog er billederne ikke konstateret tilgængelige på en dansk server (med *.dk domæne).

Det har ikke været muligt med sikkerhed at foretage skøn over antallet af medlemmer af pædofile netværk i Danmark, fordi netværkene er meget lukkede. Opfattelsen af lukkethed blev i 2001 underbygget af en sag, der viser, at man kun kan komme ind i de pædofile kredse, hvis man også selv kan levere materiale. Nye sager har vist, at netværkene er hierarkisk opbyggede, idet der ved distribuering af nyt og "anderledes" billedmateriale vil ske en form for "forfremmelse" i netværket.

Generelt set fandt udvekslingen af børnepornografisk materiale typisk sted i internationale netværk af relativt autonome aktører. Disse netværk anvendte også i år 2001 særdeles raffineret teknologi, f.eks. anvendelse af videoteknologi (de såkaldte web-cam). De kriminelle handlinger må således karakteriseres som kvalificerede og teknisk avancerede.

Generelt må det konstateres, at pædofile, som anvender Internet, har stor indsigt i mediet og kontinuerligt vejleder hinanden om ny anonymiseringssoftware samt om myndighedernes tiltag, som iværksættes mod de pædofile netværk, og som bl.a. bliver eksponeret i forbindelse med retssager.

Den politimæssige indsats på området er blevet yderligere prioriteret. Det internationale samarbejde er endvidere blevet yderligere udviklet. Dette medfører, at opdagelsesrisikoen vurderes at være blevet større. Effekten forstærkes bl.a. af, at de børnepornografiske netværk ofte er forbundne, hvorfor efterforskning af et netværk ofte giver basis for efterforskning af andre netværk.

3.2.14 IT-kriminalitet

Anvendelse af IT indgår som et væsentligt element i en lang række tilfælde af alvorlig kriminalitet.

I Danmark var der i 2001, som i tidligere år, en række eksempler på ulovlig kopiering og afsætning af såvel programmer, spil og musik som andre multimedieprodukter. Desuden har der været sager om kriminelle svenske netværk, der anvendte falske kreditkort til køb af varer hos danske E-handelsfirmaer med henblik på levering på fiktive adresser i Sverige.

IT-relateret kriminalitet forventes at følge den almindelige udvikling inden for de elektroniske kommunikations- og produktionsindustrier og vil derfor sandsynligvis stige væsentligt de kommende år. Dertil skal lægges, at IT, eksempelvis mobiltelefoner og Internet, spiller en stadig større rolle som instrument for organisering af mange forskellige typer kriminalitet. Denne udvikling ventes at fortsætte.

3.2.15 Miljøforbrydelser

Antallet af anmeldelser for overtrædelser af miljøloven er atter i stigning efter en periode med fald. Særligt er der konstateret en stigning i overtrædelse af Washingtonkonventionens regler.

De i 2001 konstaterede miljøforbrydelser i Danmark synes ikke at kunne betegnes

som egentlig organiseret kriminalitet, jf. EU-kriterierne, bilag 1.

3.2.16 Cigarettsmugling

I løbet af 2001 blev smugling af højt beskattede varer, særligt cigaretter, i væsentlig grad udført af danskere, men også af litauere, som i et vist omfang samarbejdede med polakker.

Cigaretterne blev hovedsagelig smuglet til Danmark skjult i almindelig fragtgods i lastbiltransporter. I nogle tilfælde foregik transporten med coaster fra Litauen til Danmark.

Oftest blev cigaretterne skjult i paller, men ligeledes sås cigaretter forsøgt smuglet blandt de transporterede varer. Antallet af smuglede cigaretter varierede, men oftest var der tale om mellem 700.000 og 2.000.000 styk.

3.3 Ressourcer

Det er ikke muligt nærmere at estimere den omsætning eller profit, der genereres som følge af organiseret kriminalitet i 2001. Profitten skønnes imidlertid at være stor, idet fortjeneste som regel skabes inden for områder, hvor legal virksomhed er behæftet med ikke ubetydelige afgifter til staten, eller inden for områder, som direkte er ulovlige.

Omfanget af anvendelse af frontvirksomheder kendes ikke. Imidlertid er der en række eksempler på, at personer med tilknytning til rockermiljøet har etableret umiddelbart legitime virksomheder, men hvor omstændighederne forekommer mistænkelige. Nogle af disse virksomheder tømmes for værdier med store tab til følge for kreditorerne.

3.4 Voldsanvendelse

Det er ikke muligt mere præcist at kortlægge anvendelse af vold i forbindelse med udøvelsen af organiseret kriminalitet, bl.a. fordi kriminalitet inden for de kriminelle miljøer sjældent anmeldes til politiet.

En række sager har dog vist, at svage (kriminelle) personer presses til at begå kriminalitet på vegne af personer med rockermiljøet.

3.5 Anvendelse af indflydelse

Der var i 2001 fortsat ingen tegn på, at organiseret kriminalitet kunne sættes i forbindelse med direkte indflydelse på den offentlige forvaltning, retshåndhævelsesmyndigheder eller politiske kredse.

3.6 Hvidvaskning af penge

Der blev i 2001 indgivet i alt 319 underretninger fra kredit- og finanssektoren m.v. om mistanke om hvidvask af penge mod 249 i 2000, 337 i 1999, 357 i 1998 og 309 i 1997. Der var, som det har været tilfældet i de foregående år, ikke beviser for, at sagerne fra 2001 var relateret til organiseret kriminalitet.

4. Steder og områder for den kriminelle aktivitet

Langt den overvejende andel af organiseret kriminalitet i Danmark blev i 2001 udøvet i de større bymæssige områder.

Danmark fungerede i nogen udstrækning som transitland i forbindelse med kriminalitet, herunder i forbindelse med smugling af mennesker, narkotika m.v. til primært Sverige og Norge.

Der henvises i øvrigt til rapportens ovenstående beskrivelser.

5. Retshåndhævelse

Dansk politi søger til stadighed at tilpasse indsatsen mod organiseret kriminalitet i relation til trusselsbilledet.

5.1 Nationalt

Det påbegyndte arbejde i den i 2000 etablerede Styregruppe vedrørende efterforskningsstøttecentre samt grænseoverskridende, organiseret kriminalitet fortsatte gennem 2001. Styregruppen fortsatte således arbejdet med at drøfte emner, f.eks. strategier, i relation til den retshåndhævende indsats mod både rockerkriminalitet og anden alvorlig kriminalitet.

Det forberedende arbejde med at begynde systematisk politimæssig monitoring af kvindehandel blev afsluttet i foråret 2001 med en redegørelse om status på området. Redegørelsen viste, at det var påkrævet at prioritere en politimæssig indsats for at bekæmpe kvindehandel.

5.2 Internationalt

Danmark indtrådte den 25. marts 2001 i det praktiske Schengen-samarbejde. Der har ikke kunnet konstateres ændringer i kriminalitetsbilledet, som kan tilskrives den danske indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde.

Dansk politi var i 2001 fortsat aktiv bidragsyder til et tæt og målrettet internationalt samarbejde vedrørende bekæmpelse af organiseret kriminalitet, herunder inden for rammerne af det intensive nordiske politi- og toldsamarbejde, det såkaldte PTN-samarbejde, samt Task Force on Organized Crime in the Baltic Sea Region. Danmark havde i 2001 formandskabet for task forcen. Dette formandskab fortsætter indtil udgangen af 2004. Samarbejdet i task forcen har medført, at et systematisk samarbejde vedrørende bekæmpelse af bl.a. baltiske og polske bander, som udøver organiseret kriminalitet i en række af de deltagende lande, blev indledt.

Ligeledes inden for rammerne af Task Force on Organised Crime in the Baltic Sea Region blev temaet kvindehandel prioriteret, og det udmøntedes bl.a. i en aftale om ad hoc placering af baltiske forbindelsesofficer i Danmark, hvilket havde en betydelig nytteværdi på både strategisk og operativt niveau.

6. Konklusioner

6.1 Vurdering af truslen fra organiseret kriminalitet

Der blev fortsat begået organiseret kriminalitet i Danmark i 2001, men den organiserede kriminalitet i Danmark forekom også i dette år at være på et relativt beskedent niveau. På visse områder var den organiserede kriminalitet i Danmark dog på højde med det niveau, der blev set i andre lande.

Der er stadig intet, der tyder på, at internationalt kendte forbryderorganisationer har fået egentligt fodfæste i Danmark, når der ses bort fra rockergrupperne. Det bemærkedes herved særligt, at Danmark er et af flere mål for den organiserede kriminalitet, der udøves og formidles af øst- og centraleuropæiske grupper, herunder baltiske og polske grupperinger.

Rockerrelaterede personer indgår massivt i kriminalitet af organiseret karakter.

6.2 Tendenser

Organiseret kriminalitet i Danmark har været påvirket af tendenser til netværkssamarbejde, og fleksibilitet samt samarbejde på tværs af landegrænser synes at være et kendetegn for moderne organiseret kriminalitet. Eksempelvis viser det sig ofte, at personer i smuglernetværk leverer til mange forskellige aftagere i flere lande og arbejder sammen i varierende konstellationer.

Der er tydelig tendens til, at den alvorligere kriminalitet bliver stadig mere efterforskningsmæssig kompliceret, idet den i stigende omfang udøves på baggrund af nøje planlægning af flere gerningsmænd (herunder ved "stedfortrædere", der presses ud i kriminalitet ved trusler m.v.), ligesom kriminaliteten ofte er grænseoverskridende og udøves under anvendelse af IT.

6.3 Prognoser

Netværksorganisering, internationalisering og øget anvendelse af teknologi, herunder IT, ventes at forstærkes yderligere i fremtiden.

De tendenser, der er set i kriminalitetsudviklingen hidtil, peger på en stigende organisering af den professionelle kriminalitet i Danmark. Det er ligeledes konstateret, at grupperinger, som kan knyttes til organiseret kriminalitet, primært fokuserer på det kriminelle udbytte og i mindre grad end tidligere opererer indenfor et afgrænset kriminalitetsområde. De kriminelle er således særdeles tilpasningsdygtige i det eksisterende kriminelle marked – nationalt og internationalt.

Rockermiljøets anvendelse og udnyttelse af andre personer fra kriminelle miljøer, f.eks. til at begå grov kriminalitet, kan forventes at fortsætte også i tiden fremover.

Bilag 1: Organiseret kriminalitets karakteristika

Mindst seks af de nævnte karakteristika skal foreligge, for at en forbrydelse eller en kriminel gruppe kan karakteriseres som organiseret kriminalitet. Af de seks karakteristika skal nr. 1, 3, 5 og 11 under alle omstændigheder være opfyldt.

1. Samarbejde mellem flere end to personer
2. Med hver sine forud fastlagte opgaver
3. I længere eller på forhånd ubestemt tid
4. Under anvendelse af en eller anden form for disciplin eller kontrol
5. Mistanke om udøvelse af alvorlige forbrydelser
6. Udførelse på internationalt plan
7. Anvendelse af voldelig adfærd eller andre midler, der tjener til intimidering
8. Anvendelse af kommercielle eller forretningsmæssige strukturer
9. Indblanding i hvidvaskning af penge
10. Udøvelse af indflydelse på politisk plan, over for medier, offentlig administration, justitsmyndigheder eller samfundsøkonomiske forhold
11. Profit- eller magtmotiveret